

Mladí lidé a bezpečná práce bez úrazů

MLADÍ LIDÉ jsou nezkušení a nezralí, nejsou si vědomi rizik, nemají dostatečnou odbornou způsobilost a vzdělání; nejsou si vědomi svých povinností a práv a povinností zaměstnavatelů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP).

MLADÍ LIDÉ, kteří právě začínají pracovat, jsou případnými riziky ohroženi více než starší zkušenější kolegové. Je proto třeba seznámit mladé zaměstnance s riziky a poučit je, jak jim předcházet. Důležité je především jejich náležitě zaškolení a zejména to, aby sdělované rady a informace dobře pochopili a věděli, jak pracovat bezpečně. Život a zdraví jsou tím nejcennějším, co lidé mají, a je potřeba je soustavně a náležitě chránit.

**MÁŠ PRÁVO NA PRÁCI, KTERÁ NEOHROŽUJE TVOJI BEZPEČNOST
A ZDRAVÍ! ČTĚTE PROTO DÁLE!**

Základní povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance

Povinností zaměstnavatele je zejména:

- zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví,
- vytvářet bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky
- vyhledávat a hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění,
- pravidelně kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti,
- poskytovat osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP),
- zajistit školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP,
- zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci, vybavit pracoviště lékárníčkami.

POKUD SI NĚČÍM NEJSI JIST, RADĚJI SE NEJPRVE ZEPTEJ SVÉHO NADŘÍZENÉHO NEBO SPOLUPRACOVNÍKA, KTEŘÍ TI POMŮŽOU VYHNOUT SE ÚRAZU.

Povinností zaměstnance je zejména:

- dodržovat právní a ostatní předpisy BOZP vztahující se k výkonu práce, se kterými byli řádně seznámeni,
- dbát podle svých možností o bezpečnost a zdraví dalších osob,
- dodržovat stanovené pracovní a technologické postupy, s nimiž byl řádně seznámen,
- používat při práci osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení,
- oznamovat nadřízenému, případně orgánu dozoru nedostatky a závady BOZP a podílet se na jejich odstraňování,
- na pracovišti nepoužívat alkoholické nápoje, případně jiné návykové látky, dodržovat zákaz kouření na pracovišti,
- podrobit se zkouškám a lékařským prohlídkám, jestliže souvisí s pracovním zařízením, event. dalším vyšetřením (vliv alkoholu, drog),
- účastnit se školení zaměřených na BOZP.

POKUD MÁŠ POCIT, ŽE NADŘÍZENÝ SDĚLUJE PŘÍLIŠ MNOHO INFORMACÍ V PŘÍLIŠ RYCHLÉM SLEDU, POŽÁDEJ HO, ABY VÝKLAD ZPOMALIL A INSTRUKCE ZOPAKOVAL! JE DŮLEŽITÉ POCHOPIŤ, JAK PRACOVAT BEZPEČNĚ.

Nebezpečí a rizika při práci

Druh nebezpečí, stupeň rizika, které představuje, a závažnost poškození, které může být jeho důsledkem, se liší podle jednotlivých pracovišť a odvětví.

Zaměstnanci jsou povinni dbát podle svých možností na svou vlastní bezpečnost a ochranu zdraví i na bezpečnost a ochranu zdraví svých spolupracovníků v souladu se školením a pokyny svého zaměstnavatele.

**NEZNÁMÁ MÍSTA MOHOU SKÝTAT SPECIFICKÁ NEBEZPEČÍ, O KTERÝCH NEVÍŠ,
JAKO NAPŘ. NEZAJIŠTĚNÁ ELEKTRICKÁ VEDENÍ, KLUZKÉ PODLAHY,
NEBO TOXICKÉ CHEMICKÉ LÁTKY. ZDROJEM NEBEZPEČÍ MŮŽE BÝT COKOLI – PRACOVNÍ
MATERIÁLY, TECHNICKÁ ZAŘÍZENÍ, PRACOVNÍ METODY NEBO POSTUPY – VŠE,
CO MŮŽE ZPŮSOBIT ÚJMU.**

Zaměstnanci musejí zejména:

- správně používat stroje, přístroje, nářadí, nebezpečné látky a dopravní prostředky,
- správně používat osobní ochranné prostředky, které jim byly dány k dispozici,
- nevyřazovat, neměnit nebo nepřestavovat svévolně bezpečnostní zařízení, zejména stroje, přístroje, nářadí, zařízení a budov, a správně tato bezpečnostní zařízení používat,
- okamžitě uvědomit zaměstnavatele nebo zástupce zaměstnanců pro oblast BOZP o každé nebezpečné pracovní situaci, a o každé poruše zjištěné na ochranných systémech.

**NEJLEPŠÍ INVESTICE PRO PODNIK JE ZDRAVÝ A DOBŘE INFORMOVANÝ
PRACOVNÍK!**

Pracovní úraz – co teď?

Každý je povinen:

- poskytnout první pomoc,
- uklidnit postiženého,
- přivolat lékaře (eventuálně zajistit dopravu k lékaři),
- dle potřeby přivolat policii, hasiče.

Zaměstnanec je povinen bezodkladně oznamovat svému nadřízenému vedoucímu svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, a pracovní úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při objasňování jeho příčin.

NEPŘEHLÍŽEJ POČÁTEČNÍ ZNÁMKY PROBLÉMŮ, JAKO JSOU NAPŘ. BOLESTI HLAVY NEBO JINÝCH ČÁSTÍ TĚLA, ZÁVRATĚ, SVĚDĚNÍ KŮŽE NEBO PODRÁŽDĚNÉ OČI, NOS ANEBO KRK! I O NICH SE ZMIŇ SVÉMU NADŘÍZENÉMU.

Informace a školení

Zaměstnanci mají právo dostávat informace o rizicích týkajících se jejich bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, preventivních opatřeních, první pomoci a postupu v případě nouze. Tyto informace jsou zaměstnancům poskytovány především cestou školení. Školení by mělo být poskytováno novým zaměstnancům při nástupu do práce a dále při změně pracovního zařazení, druhu práce, při zavedení nové technologie nebo změny výrobních a pracovních prostředků nebo změny technologických anebo pracovních postupů.

Povinností zaměstnance je dodržovat preventivní opatření zaměstnavatele, řídit se pokyny získanými od svého nadřízeného nebo při školení či zácviku a dbát na bezpečnost a ochranu zdraví vlastní osoby i svých kolegů.

NEVYKONÁVEJ ŽÁDNÝ ÚKOL BEZ NÁLEŽITÉHO ZAŠKOLENÍ!

Výběr právních předpisů k zajištění BOZP

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 288/2003 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání
- Vyhláška č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli

Kontakty

Ministerstvo práce a sociálních věcí - www.mpsv.cz; <http://osha.europa.eu/fop/czech-republic/cs/>

Státní úřad inspekce práce - www.suip.cz

Oblastní inspektoráty práce - www.oip.cz

Ministerstvo zdravotnictví - www.mzcr.cz

Státní zdravotní ústav - www.szu.cz

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i. - www.vubp.cz; www.bozpinfo.cz;
<http://skoly.vubp.cz>

Tento materiál vznikl v rámci řešení úkolu, který vychází z cílů EU v oblasti BOZP: snížit pracovní úrazovost do r. 2012 o 25 %.

Zpracoval: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i., 2011